C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-3601/2025 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
4-25077477-03-4r-04092025 Judecător: Eugeniu Russ

D E C I Z I E
În Numele Legii

08 decembrie 2025 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecători Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni
judecând în ordine de recurs, recursul șefului interimar al IP Rezina, Dan Rudaca declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iulie 2025*****,** în cauza **lui Dumitru Hanganu** învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La 13 mai 2025, agentul constatator al IP Rezina, a întocmit în privinţa lui Dumitru Hanganu un proces-verbal cu privire la contravenţie, pe faptul că, ultimul *în perioada lunii septembrie 2024, în or. Rezina, urmare a implementării de către organizația criminală ”Șor” a unui mecanism de corupere a alegătorilor prin intermediul conturilor bancare deschise în cadrul băncii PromsvreazBank, a primit transferuri de bani în ruble ruseşti, ce nu i se cuvin pentru a vota candidatura unui concurent electoral la alegerile din anul 2024 și obțiunea ”nu” la referendumul constituțional din toamna anului 2024.*

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Rezina, din 13 mai 2025, Dumitru Hanganu a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional la o amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

Contravenientul Dumitru Hanganu, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 13 mai 2025, le-a contestat în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Rezina pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iulie 2025 s-a admis contestația depusă de Dumitru Hanganu.

S-a declat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie din 13 mai 2025 cu decizia de sancţionare, întocmit pe semnele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, prin care Dumitru Hanganu a fost sancţionat cu amendă în cuantum de 500 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 25000 de lei, din motivul admiterii de către agentul constatator a încălcărilor prevăzute de art. 443 şi ale altor norme imperative, care afectează în mod esenţial fondul cauzei.

S-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Dumitru Hanganu, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, din motivul lipsei unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție, care afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, șeful interimar al Inspectoratului de Poliție Rezina, Dan Rudaca a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iulie 2025 și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul șefului interimar al Inspectoratului de Poliție Rezina, Dan Rudaca este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea fără modificări a hotărârii recurate:

Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional*, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În motivarea acestei concluzii instanța de recurs relevă că, potrivit art. 5 alin. (1) Cod contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de*

colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.*

Conform art. 425 alin. (2) Cod contravențional, *în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.*

De asemenea instanţa de recurs reţine că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul*.

Subsecvent a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Cu titlu preliminar se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia.

Astfel, procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și

de veridicitate, sancționarea contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Sub aspectul legalității procesului-verbal Colegiul penal constată că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanța pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor **prescripțiilor legale de fond și de formă**, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Respectiv se statuează că, analizând actul de învinuire sub aspectul legalității sale, instanța de recurs va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenție, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispozițiile art. 443 al Codului contravențional referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

La caz, într-u respectarea garanțiilor sus indicate Colegiul penal conchide că, prima instanță fiind investită cu examinarea în fond a cauzei contravenționale intentate în privința lui Dumitru Hanganu în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, just a dispus verificarea din oficiu a legalității actului de sesizare a instanței de judecată.

În acest sens, Colegiul penal studiind procesul-verbal cu privire la contravenție din 13 mai 2025 prin prisma art. 443 Cod contravențional atestă că, prima instanță întemeiat a conchis că agentul constatator la întocmirea procesului-verbal a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, potrivit căruia***, faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție (...) se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon***).

Prin urmare, instanța de recurs reține a fi corect verdictul judiciar emis de prima instanță referitor la constatarea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința lui Dumitru Hanganu, or indicarea semnăturii martorului asistent în vederea certificării absenței contravenientului în momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este obligatorie și urmează a fi tratată cu titlu de condiție a valabilității procesului-verbal cu privire la contravenție.

Aceasta pentru că, analizând actul de sesizare a instanței de judecată prin prisma art. 443 Cod contravenţional, instanţa de recurs atestă că agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, inadvertență care just a fost taxată de către instanța de fond în strictă conformitate cu dispoziția art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

La fel, instanța de recurs reiterează că, sarcina unei proceduri contravenționale este de a oferi certitudine unei situații incerte, or pentru soluționarea acestei probleme, drept imperioasă, apare necesitatea ca actul de sesizare a instanței de judecată să fie semnat de către martorul asistent, în caz contrar instanța de judecată nu are posibilitate legală să verifice legalitatea și temeinicia lui chiar dacă în speță Dumitru Hanganu a recunoscut sau nu vina în cele imputate.

Aderent, Colegiul penal conchide faptul că legiuitorul RM a legiferat în mod exhaustiv obligația certificării prezenței unui martor asistent inclusiv cu semnătura sa la rubrica nr. 20 a actului de sesizare a instanței, astfel în lipsa acestor date apare intervenția mecanismului nulității absolute, ceia ce în speță dincolo de orice dubiu sa și regăsit.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că, în orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții statul a instituit norme procesual penale și contravenționale, concentrate în Codul de procedură penală și Codul contravențional, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea şi statul de infracțiuni/contravenții, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune/contravenție să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi, pe de altă parte, să protejeze persoana şi societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor/contravențiilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală/contravențională.

Prin normele Codului contravențional legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului contravențional, pentru stabilirea adevărului şi exercitarea unei justiții veritabile.

Subsecvent instanța de recurs notează și faptul că, sancțiunea în procedura contravențională reprezintă mijlocul legal care lipsește de efecte juridice actele procesuale şi procedurale, precum şi măsurile procesuale dispuse ori efectuate în mod ilegal sau care se aplică în cazul comiterii unei abateri judiciare. Sancțiunile procesual-contravenționale reprezintă niște remedii procesuale ce urmăresc înlăturarea producerii de consecințe juridice în ipoteza în care legea procesual-contravențională a fost încălcată. Una din aceste sancțiuni este și nulitatea.

Codul contravențional reglementează în art. 445 alin. (1) instituția nulității, indicând că **neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie** a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau ***a martorului asistent***, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Inter alia, Colegiul penal reține că, nulitatea are ca efect ineficiența actelor realizate cu încălcarea dispozițiilor legale, prin urmare, actul nul nu produce efectele actului valid, fiind lipsit de forța juridică.

În acest context instanța de recurs notează că, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, procesul contravențional încetează, iar în consecință procesul de judecare a cauzei contravenționale este întrerupt, nefiind posibilă examinarea chestiunilor prevăzute de art. 458 Cod contravențional.

În același context se notează și faptul că, jurisprudența Curţii Europene evidențiază concluzia că, încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei atrase la răspundere contravențională.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal notează că, nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art. 467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat de șeful interimar al IP Rezina și a menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iulie 2025.

În baza celor expuse și în corespundere cu prevederile art. 473 alin. (1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul șefului interimar al IP Rezina, Dan Rudaca declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30 iulie 2025*** în cauza lui **Dumitru Hanganu** se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător: **Judecător:**
Judecător: